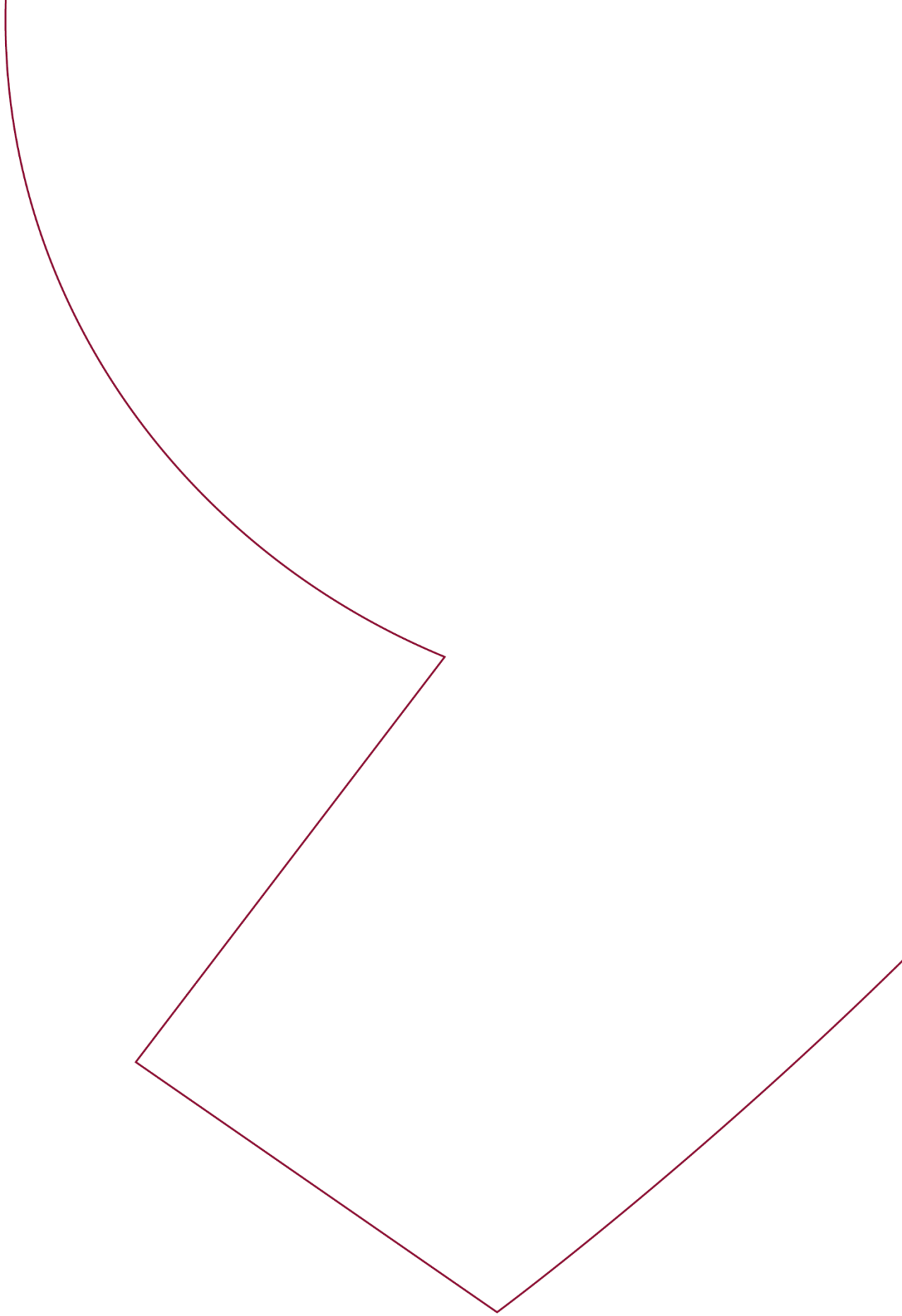

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling met erkenning ITK

hbo-bacheloropleiding Accountancy
voltijd

Hogeschool Rotterdam

Sir Winston Churchilllaan 273

2288 EA Rijswijk

Postbus 70, 2280 AB Rijswijk

+31 (0)88 998 3140

www.hobeeon.nl

info@hobeeon.com

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling met erkenning ITK

hbo-bacheloropleiding Accountancy
Voltijd

Hogeschool Rotterdam

ISAT: 34406

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

30 september 2025

Auditpanel

Mw. drs. R. Pereboom (voorzitter)

Dhr. dr. E.J.H.J. Mantelaers RA AA CFE CISA C|CISO

Dhr. Ö. Erhotamis MSc RA

Dhr. J. Besseling (student-lid)

Secretaris

Dhr. drs. B.R. Reijken CMC

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	EINDOORDEEL	26
6.	AANBEVELINGEN	27
BIJLAGE I	Scoretabel	28
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	29
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	32
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	34

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Rotterdam
Status instelling	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief, NVAO besluit: 25 juli 2019
NAAM OPLEIDING (zoals in RIO)	Accountancy
Opleidingscode (ISAT)	34406
Onderdeel	Economie
Oriëntatie opleiding	Hbo
Niveau opleiding	Bachelor
Graad en titel	Bachelor of Science (BSc)
Aantal studiepunten	240 EC
Afstudeerrichtingen en specialisaties	n.v.t.
Locatie(s)	Rotterdam
Variant(en)	Voltijd
Onderwijstaal	Nederlands
Werkt de opleiding met leeruitkomsten, en zo ja, in welke varianten van de opleiding?	n.v.t.
Datum audit / opleidingsbeoordeling	8 april 2025

2. SAMENVATTING

De bacheloropleiding Accountancy bereidt studenten voor op het beroep van accountant, met aandacht voor controle en beoordeling van jaarrekeningen, advies over administratieve en financiële processen, en bredere adviesrollen op het gebied van financiering, subsidies, duurzaamheid en automatisering.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

Het panel constateert dat de opleiding Accountancy een duidelijke en toekomstgerichte profilering heeft, waarbij duurzaamheid en digitalisering centraal staan. Deze thematische focus sluit aan bij de strategische speerpunten van de Rotterdam Business School, al ziet het panel nog ruimte voor verdere uitwerking.

De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel hbo Accountancy (BOP2017) en de CEA-eindtermen. Hierdoor zijn deze afgestemd op de eisen van de beroepspraktijk en aantoonbaar op bachelorniveau zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk. De opleiding leidt op tot breed inzetbare professionals met aandacht voor wendbaarheid, ethisch bewustzijn en adviesvaardigheden. Het panel waardeert de ambitie van de opleiding om studenten op te leiden tot adviseurs met een ethisch kompas. Ethiek is zichtbaar in het programma, maar nog niet expliciet verankerd in de leerresultaten. Het panel adviseert om deze ambitie sterker te verbinden aan de leeruitkomsten, in lijn met de inhoud van het programma en de wensen vanuit het werkveld.

De opleiding richt zich op praktijkgericht onderzoek en sluit hierbij aan bij de HEO-standaarden. Studenten worden getraind in onderzoekend vermogen en evidence based werken. De samenwerking met lectoraten van het Kenniscentrum Business Innovation ondersteunt deze onderzoekslijn. Volgens het panel sluit de visie op onderzoek goed aan bij het profiel van de opleiding en bij de behoeften vanuit het werkveld. De visie op internationalisering is volgens het panel nog voornamelijk impliciet aanwezig.

Het panel stelt vast dat er structureel overleg is met het werkveld via de Werkveldcommissie (WVC). Gastcolleges, praktijkcasussen en gezamenlijke evenementen versterken de verbinding met de beroepspraktijk. De WVC levert inhoudelijke input bij curriculumontwikkeling en het afstudeertraject. Het panel adviseert wel om blijvend aandacht te besteden aan een evenwichtige vertegenwoordiging van controle/audit en het MKB-segment, zodat de commissie ook in de toekomst een breed spectrum aan perspectieven blijft bieden. Het panel komt daarmee voor standaard 1 (beoogde leerresultaten) tot het oordeel 'voldoet'.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding bevindt zich in de afrondende fase van een omvangrijke curriculumherziening. Vanuit het principe van 'backwards design' is het programma zorgvuldig opgebouwd, met eindkwalificaties als uitgangspunt. De vertaling van leerresultaten naar leerdoelen is op overtuigende wijze uitgewerkt met behulp van Bloom's taxonomie en gedocumenteerd via dekkingsmatrices. Het panel constateert dat de CEA-eindtermen op heldere wijze zijn verwerkt qua inhoud en opbouw van het programma.

Het didactisch model 'Next Business Education' vormt de basis van het onderwijsconcept, met nadruk op kleinschaligheid, binding, talentontwikkeling en actieve participatie. De sterke focus op persoonlijke begeleiding, formatief handelen en taalbewust onderwijs draagt bij aan een warm en ondersteunend leerklimaat, dat studenten als positief ervaren.

Het programma is opgebouwd rond vier verweven leerlijnen: de beroepsproductlijn, kennislijn, persoonlijk leiderschapslijn en de OAT-lijn. Het panel waardeert de duidelijke structuur en prak-

tijkgerichte insteek van het curriculum. Projectmatig werken aan beroepsproducten wordt adequaat ondersteund door inhoudelijke modules. Het specialiseren op accountancy vanaf jaar één sluit aan bij de doelgroep.

De onderzoekscomponent is vanaf het eerste jaar geïntegreerd. Studenten voeren praktijkgerichte onderzoekopdrachten uit, waarbij methodisch handelen centraal staat. In latere jaren vindt verdieping plaats via stages en afstudeeropdrachten, vaak in samenwerking met het kenniscentrum. Het panel adviseert de opleiding om de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het lectoraat en het kenniscentrum binnen het programma verder te versterken. Internationalisering komt terug in activiteiten als International Business Weeks en buitenlandse stages, maar blijkt in de praktijk lastig inpasbaar door de voorbereiding op de OAT. Het schrappen van Engels roept vragen op, gezien het toenemende belang van Business English in het werkveld.

Het docententeam is inhoudelijk sterk, betrokken en studentgericht. De diversiteit in achtergrond (RA's, juristen, economen) en de focus op didactische professionalisering zijn positief.

De fysieke en digitale voorzieningen zijn passend en goed afgestemd op het onderwijsconcept. De vernieuwde leeromgeving draagt bij aan de herkenbaarheid en eigen identiteit van de opleiding. Software en ondersteunende middelen sluiten aan op de beroepspraktijk. Op basis van bovenstaande komt het panel voor standaard 2 (onderwijsleeromgeving) tot het oordeel 'voldoet'.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding hanteert een toetssysteem dat is gebaseerd op twaalf uitgangspunten omtrent niveau-bepaling, didactiek, kwaliteitszorg en organisatie. Er wordt gebruikgemaakt van verschillende toetsvormen, waaronder deelmetingen, eindtoetsen, kennistoetsen, beroepsproducten en reflectieverslagen. Toetsing heeft een sturende rol in het leerproces en stimuleert studenten tot continue inzet en eigenaarschap. In de eerste twee studiejaren is er sprake van beperkte herkansingsmogelijkheden, met ruimte voor compensatie binnen duidelijke voorwaarden.

De borging van toetskwaliteit is belegd bij de examencommissie en de toetsborgingscommissie. Alle examinatoren beschikken over de BKE of zijn bezig deze te behalen. De examencommissie bewaakt het eindniveau via steekproeven. Het panel constateert dat procedures helder zijn, maar wijst op het belang van volledige uitvoering, aangezien volgens het jaarverslag niet alle controles zijn uitgevoerd. Het panel heeft toetsen ingezien en stelt vast dat deze van voldoende niveau zijn en goed aansluiten bij het leerproces. Studenten weten via handleidingen waarop zij worden getoetst.

Het afstuderen bestaat uit een landelijke toets (OAT), een assessment en een afstudeerstage. Het panel waardeert de duidelijke opzet van het afstudeerproces, maar merkt op dat de onderbouwing van beoordelingen niet eenduidig is. Het panel doet de aanbeveling om de transparantie in de onderbouwing van oordelen te vergroten en te zorgen voor meer uniformiteit in de wijze van vastleggen. Op basis van bovenstaande komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3 (toetsing).

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de eindwerken als voldoende en stelt vast dat studenten de beoogde leerresultaten behalen. De beoordeelde eindwerken zijn over het algemeen van het niveau dat van een hbo-bachelor verwacht mag worden. De portfolio's sluiten aan bij het profiel van de opleiding en tonen voldoende complexiteit en zelfstandigheid in de beroepshandelingen. Het panel had bij één portfolio vragen bij de cijferonderbouwing en bij een ander eindwerk vragen over bronvermelding. De opleiding heeft hierop toelichting gegeven. Zo voert zij standaard een plagiaatcontrole uit. Het panel adviseert om deze controle zichtbaar te maken op het beoordelingsformulier.

De opleiding voldoet aan de vereisten van de CEA-eindtermen, zowel qua inhoud als omvang (140 EC). Het gemiddelde slagingspercentage van de OAT ligt tussen de 50-60%, wat erop wijst dat studenten voldoende worden voorbereid op het afstuderen.

Het werkveld is tevreden over het niveau van de afgestudeerden. Alumni bevestigen dat de opleiding goed aansluit bij hun beroepspraktijk. Op basis hiervan komt het panel voor standaard 4 (gerealiseerde leerresultaten) tot het oordeel 'voldoet'.

Eindoordeel:

Op basis van de standaarden en de weging volgens de beslisregels van de NVAO en CEA, komt het panel tot het eindoordeel '**positief**'.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 29 september 2025.

3. INLEIDING

Organisatie

De voltijd bacheloropleiding Accountancy valt onder de Rotterdam Business School (RBS). RBS is onderdeel van de Hogeschool Rotterdam en is de gemeenschap binnen het hoger economisch onderwijs waar alle economische en financiële bachelor- en masteropleidingen onder vallen. Naast Accountancy verzorgt de RBS de volgende bacheloropleidingen: Finance, Tax and Advice (FTA), International Business, Business IT & Management, Human Resource Management, Ondernemerschap & Retail Management, Commerciële Economie en Bedrijfskunde en de masteropleidingen International Supply Chain Management en Consultancy and Entrepreneurship. De opleidingen Accountancy en Finance, Tax & Advice worden gezamenlijk aangestuurd door één opleidingsmanager. Naast de opleidingen is het Kenniscentrum Business Innovation verbonden aan RBS voor het verrichten van praktijkgericht onderzoek.

RBS wil professionals voorbereiden op een wereld in transitie – een wereld die steeds digitaler en duurzamer wordt. Dit komt terug in vier centrale kernthema's die richtinggevend zijn voor het onderwijs: betekenis-economie, circulaire economie, digitale economie en leiderschap. Dit sluit aan bij het motto van RBS: *“Let's change the face of business”*.

Opleidingsbeschrijving

De bacheloropleiding Accountancy is een voltijd opleiding. Op het moment van schrijven staan er 477 studenten ingeschreven.

De bacheloropleiding Accountancy leidt studenten op tot het beroep van accountant. Accountants vervullen een belangrijke rol in het controleren, beoordelen en samenstellen van jaarrekeningen. Daarnaast geven zij advies over de inrichting van administratieve organisaties en financiële transacties. De opleiding besteedt tevens aandacht aan de bredere adviesfunctie van de accountant op het gebied van financiering, subsidies, duurzaamheid en automatisering.

Centraal in het opleidingsprofiel staan beroepsethiek, professioneel gedrag en het vermogen om kennis uit diverse disciplines geïntegreerd toe te passen bij het signaleren en oplossen van praktijkgerichte vraagstukken. Deze elementen vormen de kern van het professionele handelen van de toekomstige accountant.

Een kenmerkend aspect van de opleiding is dat het bachelordiploma niet als eindpunt wordt gezien. Afgestudeerden kunnen kiezen voor een vervolgtraject dat aansluit bij hun beroepsambities. Zij kunnen zich specialiseren tot AA-accountant via een post-hbo-opleiding, gericht op de samenstellende praktijk en advisering binnen het midden- en kleinbedrijf (MKB). Of zij kunnen de route volgen naar RA-accountant via een master- en postmasteropleiding, met een focus op de controlepraktijk.

Clustervisitatie

De opleiding maakt onderdeel uit van de visitatiegroep 'HBO Accountancy groep 2'. Binnen dit cluster zitten naast deze opleiding de bacheloropleidingen Accountancy van Hogeschool Utrecht, Hogeschool Inholland en de Haagse Hogeschool.

Tijdens de audit is ook gekeken naar de vereisten die gesteld zijn door de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA).

Vorige accreditatie

De vorige accreditatie was in 2020. Het toenmalige panel heeft de volgende aanbevelingen gedaan:

Aanbeveling	Opvolging
Het is commissies opgevallen dat de opleiding meer tijd aan CEA-eindtermen besteedt. Zij raadt de opleiding aan te onderzoeken of deze extra tijd c.q. ruimte besteed kan worden om de profilering zichtbaarder te maken in beoogde leeruitkomsten.	De opleiding heeft een eigenstandige duidelijkere profilering aangebracht (duurzaamheid en digitalisering).
De commissie adviseert om in het derde en vierde jaar meer invulling te geven aan individuele begeleidingsgesprekken, zeker waar dat goed gaat met studenten.	Er is in het derde en vierde jaar meer begeleiding. De studenten ervaren dit positief.
De commissie raadt verder aan om meer externe opdrachtgevers te betrekken bij de projecten.	De opleiding betreft nu meer externe opdrachtgevers bij de projecten.
De commissie raadt aan om actief aan studenten terug te koppelen tot welke acties de adviezen in de opleidingscommissie leiden.	De opleiding koppelt nu meer richting de studenten terug wat er met de adviezen is gedaan.
Het onderzoeksonderwerp wordt nu goedgekeurd door de afstudeerbegeleider; de commissie raadt de opleiding aan dit te verbreden en hierin bijvoorbeeld de afstudeerprogrammacommissie een rol te geven.	Door het anders vormgeven van het afstuderen is deze aanbeveling komen te vervallen.

Het panel constateert dat alle bovenstaande aanbevelingen door de opleiding zijn opgepakt.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Profilering

De opleiding Accountancy profileert zich nadrukkelijk als een toekomstgerichte opleiding die inspeelt op actuele en maatschappelijke ontwikkelingen. Binnen het curriculum is er naast de traditionele vakinhoudelijke kennis en vaardigheden expliciet aandacht voor de thema's duurzaamheid en digitalisering. Deze profilering sluit naadloos aan bij de strategische speerpunten van de Rotterdam Business School (RBS).

De opleiding is sterk verbonden met de beroepspraktijk en sluit aan op actuele ontwikkelingen zoals digitalisering, Artificial Intelligence (AI) en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Deze ontwikkelingen vragen om nieuwe competenties van de accountant van de toekomst, waaronder wendbaarheid, ethisch bewustzijn en het vermogen om als bredere adviseur op te treden.

Het panel stelt vast dat de opleiding een duidelijke keuze heeft gemaakt voor de profilerings-thema's duurzaamheid en digitalisering. Het panel herkent dat de profileringsthema's zijn afgeleid uit de instituutsbrede profileringsthema's. De twee thema's kunnen volgens het panel nog wel verder uitgewerkt worden.

Inhoud van de beoogde leerresultaten

De opleiding leidt studenten op tot wendbare en breed inzetbare professionals die kunnen omgaan met de veranderende eisen van het accountancyvak.

De beoogde leerresultaten van de bacheloropleiding Accountancy zijn gebaseerd op het landelijk Beroeps- en Opleidingsprofiel hbo-accountancy (BOP2017), de CEA-eindtermen (2016) en de HEO-standaarden. Deze landelijke kaders vormen gezamenlijk de inhoudelijke en kwalitatieve basis van het opleidingsprogramma en garanderen een nauwe aansluiting bij de eisen van de beroepspraktijk en het beroepenveld.

Centraal in het profiel van de afgestudeerde staat de beheersing van vier beroepstaken:

1. Administratieve dienstverlening
De afgestudeerde is in staat cliënten te ondersteunen bij het efficiënt en effectief inrichten van financiële informatiesystemen en het verstrekken van relevante managementinformatie. Hierbij hoort ook het geven van gerichte, al dan niet gevraagde, adviezen binnen deze context.

2. Fiscale dienstverlening
De afgestudeerde begeleidt cliënten bij het plannen en nakomen van fiscale verplichtingen (o.a. omzet-, loon-, vennootschaps- en inkomstenbelasting). Ook hierbij hoort het verstrekken van relevante fiscale adviezen.
3. Controle (assurance)
De afgestudeerde kan als lid van een controleteam zelfstandig controlewerkzaamheden uitvoeren, met name gericht op veelvoorkomende posten in jaarrekeningen van Nederlandse (controleplichtige) ondernemingen.
4. (Bedrijfseconomische) advisering
De afgestudeerde is in staat om op basis van een analyse van een bedrijfseconomisch probleem, advies te geven en dit advies te implementeren. Hij of zij herkent eenvoudige adviesbehoeften van cliënten, speelt hierop in, en levert een bijdrage aan het realiseren van passende oplossingen.

Binnen deze beroepstaken beschikt de afgestudeerde over inzicht in de structuur en interne beheersing van organisaties en heeft hij of zij kennis van aspecten die relevant zijn voor zelfstandig ondernemerschap.

Naast vakinhoudelijke expertise wordt van de afgestudeerde een professionele beroepshouding verwacht, zoals ook verwoord in de vier gedragskenmerken die zijn afgeleid van de twaalf kerncompetenties van de beroepsvereniging Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA):

1. Professionele houding
De afgestudeerde handelt integer, verantwoord en professioneel. Hij of zij respecteert geldende wet- en regelgeving, hanteert een professioneel-kritische instelling en is zich bewust van zijn of haar maatschappelijke verantwoordelijkheid.
2. Lerend en reflecterend
De afgestudeerde is in staat om het eigen functioneren kritisch te beoordelen en te verbeteren. Deze reflectieve houding legt de basis voor een leven lang leren.
3. Onderzoekend en ondernemend
De afgestudeerde toont een nieuwsgierige en proactieve houding, kan relevante ontwikkelingen in het vakgebied signaleren en verricht onderzoek dat methodologisch verantwoord is binnen de context van de beroepstaken.
4. Communicatief
De afgestudeerde communiceert effectief, zowel mondeling als schriftelijk, en stemt zijn of haar communicatie af op de opdrachtgever en samenwerkingspartners. Daarmee draagt de afgestudeerde bij aan een effectieve samenwerking en klantrelatie.

Het panel stelt vast dat de opleiding de eindtermen volgt van het landelijk profiel Accountancy en dat de eindtermen zijn afgeleid uit het CEA-framework. Deze eindtermen zijn volgens het panel passend voor opleiding.

De opleiding heeft uitgesproken zich sterker te willen richten op het opleiden van adviseurs met een stevig ethisch kompas. Het panel waardeert deze ambitie en acht deze passend binnen het profiel van de opleiding. Tijdens de gesprekken met vertegenwoordigers uit het werkveld en alumni kwam naar voren dat er behoefte is aan meer aandacht voor actuele en ethisch geladen thema's zoals CSRD, ethiek en AI. Uit het gesprek met docenten bleek dat deze onderwerpen wel degelijk aan bod komen in het programma; ethiek komt terug als eigenstandige cursus en geïntegreerd in andere onderwijsonderdelen. Docenten gaven evenwel aan dat ethiek nog explicieter mag worden teruggebracht in de leerresultaten. Dit werd door het management beaamd. Het panel adviseert de opleiding om de ambitie rondom ethiek en brede advisering sterker te

verankeren in de leerresultaten, zodat deze in lijn zijn met de inhoudelijke invulling van het programma en de verwachtingen vanuit het werkveld.

CEA-eindtermen

Een kenmerkend aspect van de bacheloropleiding Accountancy is dat deze geen eindopleiding vormt binnen het accountancy-onderwijs. Van de in totaal 200 studiepunten die zijn vastgelegd door de Commissie Eindtermen Accountancy (CEA), worden er 140 gerealiseerd binnen het bachelordomrein. De resterende 60 studiepunten kunnen worden behaald in vervolgoopleidingen, zoals de post-bachelorprogramma's die aansluiten op het vervolgtraject richting de accountantsberoepen. Voor enkele eindtermen geldt dat het vereiste eindniveau reeds tijdens de bachelorfase wordt bereikt.

Om te borgen dat de eindkwalificaties worden gedekt, heeft de opleiding de uitgangspunten van het BOP en de CEA-eindtermen opgenomen in dekkingsmatrices. Deze matrices geven een totaalbeeld van hoe de eindkwalificaties in het curriculum zijn vastgelegd en geborgd. Ze zijn gebruikt bij de opbouw van het curriculum en de doelen van cursussen, waarbij rekening is gehouden met de drie niveaus van de CEA-eindtermen en het studiejaar.

De CEA-dekkingsmatrices tonen per module welke CEA-eindtermen worden getoetst en op welk niveau. Daarnaast is in de competentiedekkingsmatrix inzichtelijk gemaakt op welke wijze modules bijdragen aan de ontwikkeling van specifieke competenties en beroepstaken. Het panel heeft ook een urenspecificatie gezien waarin de opleiding heeft verantwoord hoeveel uren per onderdeel van de CEA-eindtermen worden besteed.

Visie op onderzoek

De opleiding heeft zich geconformeerd aan de Onderzoeksleerlijn HEO-standaarden. Dit betekent dat de opleiding bij studenten onderzoekend vermogen wil ontwikkelen om langs de weg van reflectie en evidence based practice tot innovatie van producten, diensten en processen te komen. De visie is vooral gericht op het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek waarop de student moet reflecteren.

De opleiding werkt samen met meerdere lectoren die verbonden zijn aan het Kenniscentrum Business Innovation. Dit expertisecentrum verricht praktijkgericht onderzoek gericht op innovatie en verandering.

De toegepaste onderzoeksvisie van de opleiding komt terug in de kritische professional die de opleiding wil opleiden. Het panel vindt deze visie passend bij het profiel van de opleiding en bij de vraag vanuit het werkveld.

Visie op de internationale dimensie

Het panel heeft geconstateerd dat de visie op internationalisering vooral impliciet aanwezig is bij de opleiding. Er is aandacht binnen de opleiding voor internationale eisen die aan het beroep worden gesteld. Het panel ziet het als een kans om het bewustzijn verder uit te werken. Waarbij gedacht kan worden aan meer aandacht voor internationale verslaggevingsstandaarden, zoals IFRS.

Validering door het werkveld

Naast deze formele structuur draagt het werkveld op diverse manieren bij aan de opleiding. Professionals uit de praktijk verzorgen gastcolleges, participeren in onderwijsprojecten en bieden studenten actuele praktijkcasuïstiek. Ook zijn er regelmatig gezamenlijke evenementen waarin studenten, docenten en beroepsprofessionals elkaar ontmoeten.

Aan de opleiding is een werkveldcommissie (WVC) verbonden die minimaal twee keer per jaar bijeenkomt. Het panel constateert dat de WVC nauw betrokken is bij de opleiding en actief input levert. Zo denkt de commissie mee over de doorontwikkeling van het curriculum. Het nieuwe curriculum is met de WVC besproken, waarbij zij advies heeft uitgebracht. Ook bij de ontwikkeling en pilot van het vernieuwde afstudeertraject heeft de commissie een waardevolle bijdrage geleverd. Tijdens het auditgesprek gaven de leden van de WVC aan dat zij zich gehoord voelen.

Het panel heeft vastgesteld dat de huidige samenstelling van de WVC een vertegenwoordiging kent vanuit zowel grote accountantskantoren (zoals BDO, Deloitte en PwC) als kleinere regionale kantoren. Binnen de commissie is expertise aanwezig op het gebied van tax, audit en samenstel-/adviesdiensten, waarbij het zwaartepunt momenteel op de samenstel- en adviesdiensten lijkt te liggen. Het panel wil de opleiding meegeven dat het van belang blijft om de samenstelling van de WVC regelmatig te evalueren. In het bijzonder wordt geadviseerd om aandacht te blijven besteden aan een evenwichtige vertegenwoordiging van controle/audit en het MKB-segment, zodat de commissie ook in de toekomst een breed spectrum aan perspectieven blijft bieden.

Weging en Oordeel: voldoet

Het panel constateert dat de opleiding Accountancy een duidelijke en toekomstgerichte profilering heeft, waarbij duurzaamheid en digitalisering centraal staan. Deze thematische focus sluit aan bij de strategische speerpunten van de Rotterdam Business School, al ziet het panel nog ruimte voor verdere uitwerking.

De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel hbo Accountancy (BOP2017) en de CEA-eindtermen. Hierdoor zijn deze afgestemd op de eisen van de beroepspraktijk en aantoonbaar op bachelorniveau zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk. De opleiding leidt op tot breed inzetbare professionals met aandacht voor wendbaarheid, ethisch bewustzijn en adviesvaardigheden. Het panel waardeert de ambitie van de opleiding om studenten op te leiden tot adviseurs met een ethisch kompas. Ethiek is zichtbaar in het programma, maar nog niet expliciet verankerd in de leerresultaten. Het panel adviseert om deze ambitie sterker te verbinden aan de leeruitkomsten, in lijn met de inhoud van het programma en de wensen vanuit het werkveld.

De opleiding richt zich op praktijkgericht onderzoek en sluit hierbij aan bij de HEO-standaarden. Studenten worden getraind in onderzoekend vermogen en evidence based werken. De samenwerking met lectoraten van het Kenniscentrum Business Innovation ondersteunt deze onderzoekslijn. Volgens het panel sluit de visie op onderzoek goed aan bij het profiel van de opleiding en bij de behoeften vanuit het werkveld. De visie op internationalisering is volgens het panel nog voornamelijk impliciet aanwezig.

Het panel stelt vast dat er structureel overleg is met het werkveld via de Werkveldcommissie (WVC). Gastcolleges, praktijkcasussen en gezamenlijke evenementen versterken de verbinding met de beroepspraktijk. De WVC levert inhoudelijke input bij curriculumontwikkeling en het afstudeertraject. Het panel adviseert wel om blijvend aandacht te besteden aan een evenwichtige vertegenwoordiging van controle/audit en het MKB-segment, zodat de commissie ook in de toekomst een breed spectrum aan perspectieven blijft bieden.

Het panel komt daarmee voor standaard 1 (beoogde leerresultaten) tot het oordeel 'voldoet'.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren.

Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Programma

Vertaling beoogde leerresultaten naar leerdoelen

De opleiding hanteert de didactische aanpak van backwards design. Hierbij worden de eindkwalificaties als vertrekpunt genomen, waarna het curriculum planmatig en gestructureerd wordt opgebouwd richting deze einddoelen. Binnen de cursussen en projecten zijn de leer- en toetsdoelen geformuleerd aan de hand van de taxonomie van Bloom. Op deze manier zijn de beoogde leerresultaten op een adequate wijze vertaald naar leerdoelen van onderdelen van het programma. Dit heeft geresulteerd in een samenhangend programma waarin inhoud en niveau over de studie jaren zijn verdeeld. Door middel van dekkingsmatrices heeft de opleiding inzichtelijk gemaakt hoe het curriculum systematisch toewerkt naar de beheersing van kennis, vaardigheden en professionele houding.

De opleiding heeft het panel een overzicht toegestuurd waarin per onderwerp is aangegeven hoe de CEA-eindtermen zijn geïntegreerd en hoeveel studiepunten hieraan zijn toegekend. Het panel heeft mede op basis van dit overzicht vastgesteld dat de opleiding de CEA-eindtermen op heldere en gestructureerde wijze heeft verwerkt in het curriculum, zowel inhoudelijk als bij het vaststellen van het minimumaantal EC per vakgebied.

Didactische visie

De opleiding maakt gebruik van het onderwijskundig model 'Next Business Education' van RBS. Dit model stimuleert kleinschalig, intensief, talentgericht en betekenisvol onderwijs. Er is nadrukkelijk aandacht voor binding tussen studenten en docenten en het bevorderen van actief (digitaal) leren in een stimulerende leeromgeving. Gebaseerd op dit model heeft de opleiding een passende 'couleur locale' toegevoegd.

Het onderwijs binnen de opleiding is volgens dit model ook opgebouwd uit de vier pijlers: pedagogiek, didactiek, organisatie en toetsing. Deze pijlers vormen gezamenlijk het fundament van het onderwijsconcept, dat gericht is op het bieden van een stimulerende en veilige leeromgeving.

Binnen dit concept staan binding, betrokkenheid, benaderbaarheid en een warm leerklimaat centraal. De opleiding hecht veel waarde aan persoonlijke begeleiding en een omgeving waarin studenten zich gezien en ondersteund voelen in hun leerproces. Formatief handelen is een belangrijk onderdeel van het onderwijs, waarbij feedback een centrale rol speelt in het leerproces. Daarnaast is er aandacht voor taalbewust onderwijs, waarmee de opleiding rekening houdt met de diversiteit in taalvaardigheid en achtergrond van studenten. De opleiding gebruikt verschillende onderwijs/werkvormen zoals hoorcolleges, werkcolleges, casuïstiek en zelfstudie. Deze onderwijsvormen zijn volgens het panel passend bij de opleiding.

Het panel constateert dat de opleiding gebruik maakt van het onderwijsconcept Next Business Education Model. Dit model heeft duidelijke uitgangspunten zoals binding, didactiek en het centraal stellen van de student. Deze uitgangspunten zoals de student centraal stellen en de binding zijn duidelijk zichtbaar voor het panel.

Opbouw programma

De opleiding is in 2022 gestart met de introductie van het nieuwe curriculum van de propedeutische fase en daarna met de studiejaar uit de hoofdfase. In september 2025 is het nieuwe programma gestart voor het vierde studiejaar. Het werkveld is intensief betrokken geweest bij de herziening van het opleidingsprogramma. Docenten hebben actief input opgehaald bij het werkveld en vervolgens heeft de WVC naar het gehele nieuwe curriculum gekeken en dit commentariseerd.

Het curriculum heeft een duidelijke opbouw met vier onderwijsperiodes bestaande uit 10 lesweken per studiejaar. Lesweek 9 is een toetsweek en lesweek 10 is voor activiteiten zoals bedrijfsbezoeken, seminars, challenges en workshops over actuele onderwerpen. Elke onderwijsperiode werken de studenten aan een beroepsproduct uit de beroepsproductenlijn. Naast het beroeps-

product volgen de studenten modules uit de kennislijn ter ondersteuning om de beroepsproducten goed te kunnen maken. De persoonlijk leiderschapslijn is ter ondersteuning van de professionele ontwikkeling van de studenten en komt iedere onderwijsperiode terug.

Het curriculum is opgebouwd rond drie centrale leerlijnen: de kennislijn, de beroepsproductlijn en de persoonlijk leiderschapslijn, die met elkaar zijn verweven. In het tweede studiejaar is hier een vierde lijn aan toegevoegd: de OAT-lijn, ter voorbereiding op de landelijke Overall Toets Accountancy. De kennislijn is opgebouwd uit zes vakinhoudelijke leerlijnen conform de domeinen van de Commissie Eindtermen Accountancy (CEA), waaronder Audit & Assurance, Financial Accounting en Management Accounting & Control. De beroepsproductlijn richt zich op praktijkgerichte opdrachten gekoppeld aan de vier beroepstaken uit het Beroeps- en Opleidingsprofiel (BOP), terwijl de leiderschapslijn studenten begeleidt in hun professionele ontwikkeling, onder meer via individuele coaching.

Het panel ziet een duidelijke structuur in het programma bestaande uit de projectlijn, kennislijn en persoonlijk leiderschapslijn. Het is een praktijkgericht programma waar studenten in projecten aan beroepsproducten werken, ondersteund met kennismodules.

Inhoud van het programma

De opleiding heeft gekozen voor een specialisatie op accountancy vanaf het eerste jaar, zonder gezamenlijke propedeusefase met andere finance-opleidingen. Uit evaluaties blijkt dat studenten dit waarderen. Het aantal studenten dat na het eerste jaar overstapt naar Accountancy of van Accountancy naar een andere finance-opleiding is minimaal.

Hieronder zijn ook de schematische overzichten van de studie jaren opgenomen.

Jaar 1

Leerlijn ¹	Programmaonderdeel	Aantal studiepunten
<i>Onderwijsperiode 1</i>		
BP	AO-beschrijving (incl. onderzoek, management en adviesrapport)	4
BP	<i>Nederlands (Onderdeel BACPRO11J1)</i>	
KL	Boekhouden en verslaggeving 1	4
KL	Administratieve Organisatie 1	4
KL	Inleiding recht	3
PL	Onboarding en leren studeren	1
<i>Onderwijsperiode 2</i>		
BP	Het samenstellen van een jaarrekening (incl. Excel)	4
BP	Nederlands	2
KL	Boekhouden en verslaggeving 2	4
KL	Administratieve Organisatie 2	4
PL	Samenwerken en reflectie	1
<i>Onderwijsperiode 3</i>		

¹ BP is de beroepsproductenlijn, KL is de kennisleerlijn, PL is de persoonlijk leiderschapslijn.

BP	De fiscale aangifte (aansluiten op samenstellen) incl. adviesgesprek	4
BP	<i>Nederlands (Onderdeel BACPRO3IJ1)</i>	
KL	Boekhouden en verslaggeving 3	4
KL	Wiskunde / Statistiek	4
KL	Belastingrecht	4
PL	Feedback	1
<i>Onderwijsperiode 4</i>		
BP	Duurzaam ondernemen	4
BP	<i>Nederlands (Onderdeel BACPRO42J1)</i>	
KL	Bedrijfseconomie incl. basis kostprijsberekening	4
KL	Ondernemingsrecht	3
PL	Reflectie	1

In het eerste studiejaar ligt de nadruk op een warm en ondersteunend leerklimaat, onboarding en het ontwikkelen van metacognitieve leerstrategieën. De opleiding ziet het eerste studiejaar als het bijbrengen van de basis. De propedeuse biedt een fundament in boekhouden, administratieve organisatie, recht en communicatie en bevat geïntegreerde projecten waarin duurzaamheid en digitalisering centraal staan. De studenten werken tijdens het eerste jaar aan de beroepsproducten: AO-beschrijving, het samenstellen van een jaarrekening, de fiscale aangifte en een beroepsproduct rond duurzaam ondernemen. De profilering op digitalisering en duurzaamheid is verwerkt in Excel bij basis boekhouden en in het project duurzaam ondernemen. Ook is er aandacht voor Nederlandse communicatie en mondelinge vaardigheden zoals adviseren en presenteren. Deze vaardigheden zijn geheel geïntegreerd in de projecten.

Jaar 2

Leerlijn	Programmaonderdeel	Aantal studiepunten
<i>Onderwijsperiode 1</i>		
BP	Financieringsaanvraag (incl. adviesgesprek)	5
OAT-lijn	Basis Financial Accounting	4
KL	Basis belastingrecht (IB en VPB)	5
PL	Plannen en organiseren	1
<i>Onderwijsperiode 2</i>		
BP	Nieuwe economie	5
OAT-lijn	Verdieping Financial Accounting	4
KL	Management Accounting	4
KL	Recht - capital selecta	3
PL	Solliciteren	1

<i>Onderwijsperiode 3</i>		
BP	Data-analyse	5
OAT- lijn	AO-IB productiebedrijf	4
KL	Statistiek	2
KL	Verdieping vermogensrecht	3
PL	Feedback	1
<i>Onderwijsperiode 4</i>		
BP	De jaarrekening in de praktijk	4
OAT- lijn	Basis Audit & Assurance	4
KL	Boekhouden	4
PL	Reflecteren	1

Het tweede studiejaar verdiept de inhoud met vakken als Financial Accounting en Audit & Assurance. Projecten bevatten complexere vraagstukken zoals data-analyse en nieuwe economie. In het tweede jaar is het mogelijk om via een apart traject voor één dag te werken bij accountantsorganisatie BDO.

Jaar 3

Leer- lijn	Programmaonderdeel	Aantal studiepunten
<i>Onderwijsperiode 1</i>		
OAT- lijn	FA: Kapitaalbelangen en geconsolideerde jaarrekening	5
KL	Financiering en monetaire economie	5
OAT- lijn	AO-IB Dienstverlening	4
<i>Onderwijsperiode 2</i>		
OAT- lijn	Fiscale positie jaarrekening	4
OAT- lijn	Controleprogramma's	4
KL	Management Control	4
KL	Verdieping VPB en IB	4
<i>Onderwijsperiode 3 + 4</i>		
BP	Stage	23
BP	Strategische bedrijfsanalyse	5
PL	Professionele identiteit	2

In het derde jaar staan waarden en analyseren centraal en volgen studenten verdiepend onderwijs en lopen zij een meewerkstage. Daarnaast werken zij aan een opdracht voor strategische bedrijfsanalyse.

Jaar 4

Leerlijn	Programmaonderdeel	Aantal studiepunten
<i>Onderwijsperiode 1 + 2</i>		
BP	Minor Accountancy	13
OAT-lijn	Overall Toets (OAT)	17
<i>Onderwijsperiode 3 + 4</i>		
KL	Fiscale Dienstverlening	6
BP	Afstudeeropdracht	23
PL	Professionele identiteit	1

Het vierde jaar bewijzen de studenten hun kunnen in de praktijk en het bestaat uit de afstudeerstage, de OAT en een minor. In semester 7 wordt naast de OAT een minor gevolgd. De opleiding biedt studenten keuzevrijheid met een eigen halve minor "Accountant in Business", een pre-master Accountancy (i.s.m. Nyenrode) of een externe minor. In semester 8 volgen studenten de cursus fiscale dienstverlening en ronden de studenten de opleiding af met een afstudeeronderzoek.

Uit de cijfers blijkt dat het nieuwe curriculum een positieve invloed heeft gehad op het rendement. Dit blijkt uit een toename van het rendement dat binnen één jaar de propedeuse behaalt van 27% naar 45% en een daling van de uitval van 42% naar 32%.

De opleiding is bezig met de implementatie van de laatste fase van de curriculumherziening. Er is een duidelijke structuur volgens het panel. Het nieuwe programma is volgens de studenten goed studeerbaar, vooral ook door vernieuwde aanpak van toetsing waardoor 'uitstelgedrag' verminderd is. Het panel constateert dat het nieuwe curriculum positieve invloed heeft op de rendementscijfers (weinig uitval en goede doorstroming). Daarvoor wil het panel de opleiding een compliment geven.

Het panel constateert dat het profiel van de opleiding goed aansluit bij dat van een adviseur met een sterk ethisch kompas. Deze profilering is zichtbaar in het curriculum. Wel ziet het panel ruimte voor verbetering in de koppeling tussen duurzaamheid en de beroepspraktijk; deze relatie mag nadrukkelijker worden uitgewerkt.

Uit het eerder genoemde overzicht blijkt dat de opleiding de CEA-eindtermen op het gebied van audit en assurance heeft verwerkt in het curriculum, met een totaal van 17,7 EC ten opzichte van de vereiste 17 EC. Het aantal studenten dat kiest voor de controlepraktijk binnen het afstudeertraject (44 ten opzichte van 31 voor samenstel in 2024–2025) laat zien dat audit en assurance zijn verankerd binnen het programma. Het panel wil de opleiding evenwel adviseren om ook in de toekomst aandacht te blijven besteden aan audits, assurance en IT-audit. Dit sluit aan bij de ambitie van de opleiding om studenten op te leiden tot breed inzetbare adviseurs. Door de balans tussen praktijkgebieden structureel te blijven monitoren, kan de opleiding deze brede positionering verder versterken.

De opleiding laat een duidelijke verbinding met het werkveld zien. Dit blijkt onder andere uit de invulling van de tweedejaars businessweeks, inhoudsdagen, kantoorbezoeken en de organisatie van een stagemarkt. Ook beschikt de opleiding over een eigen minor, wat de inhoudelijke profilering versterkt. Internationale stages of minors zijn wel mogelijk, maar leiden in de praktijk vaak tot studievertraging, met name vanwege de noodzakelijke voorbereiding op het OAT.

De keuzes in profilering hebben geleid tot aanpassingen in het curriculum, waaronder het schrappen van modules zoals Engels en keuzevakken in de vrije ruimte, om ruimte te creëren voor extra EC's in lijn met de gekozen richting. Het panel geeft het advies om hier scherp op te blijven zodat de toekomstgerichtheid van de opleiding niet in gevaar komt.

Tot slot merkt het panel op dat de opleiding zich actief ontwikkelt. Een voorbeeld hiervan is de verkenning van nieuwe technologieën zoals procesmining. Hoewel deze ontwikkeling positief wordt gewaardeerd, acht het panel de huidige toepassing daarvan nog onvoldoende robuust om als speerpunt binnen het curriculum te fungeren.

Onderzoekscomponent

Onderzoek is vanaf het eerste studiejaar geïntegreerd in de opleiding. Studenten voeren vanaf de start van de opleiding kleinschalige onderzoeksopdrachten uit, gekoppeld aan vakken en projecten binnen de beroepsproductlijn. Uitgangspunt van het onderzoeken is het methodisch benaderen van beroepsvraagstukken.

In het tweede studiejaar neemt de zelfstandigheid en complexiteit van onderzoeksactiviteiten toe. Studenten leren onderzoeksvaardigheden zelfstandiger toepassen en maken daarbij gebruik van vakinhoudelijke kennis en data-analyse. Tevens worden studenten vanaf dit jaar geïntroduceerd in de kenniscentra van de hogeschool.

Onderzoek binnen de opleiding is niet alleen didactisch geïntegreerd, maar ook inhoudelijk gekoppeld aan de beroepspraktijk. In latere studie jaren, zoals tijdens de minor of het afstudeertraject, werken studenten aan vraagstukken die voortkomen uit de praktijk bij vaak externe opdrachtgevers.

De opleiding werkt samen met lectoren van het Kenniscentrum Business Innovations (KcBI). Studenten nemen deel aan onderzoeksprojecten van de lectoren. Veel van deze onderzoeken zijn gericht op vraagstukken, zoals duurzaamheid, digitale transformatie en nieuwe economische modellen. Uit de gesprekken tijdens de audit blijkt dat studenten en vertegenwoordigers uit het werkveld het lectoraat en het kenniscentrum niet altijd direct herkennen. De zichtbaarheid en de expliciete verbinding tussen het lectoraat en de opleiding worden door studenten vooral ervaren in de latere fase van de studie, bijvoorbeeld wanneer zij deelnemen aan de hierboven genoemde onderzoeksprojecten. De opleiding heeft aangegeven dat zij actief inzet op het vergroten van de bekendheid van het lectoraat en het kenniscentrum. Het panel juicht dit toe.

Internationale dimensie

Tijdens de opleiding komt internationalisering meerdere keren terug. Zo zijn er internationale onderwijsactiviteiten, zoals International Business Weeks en International Student Conferences. Er is momenteel weinig animo bij studenten voor deze activiteiten. Het panel vraagt zich daarom af of de docenten een actievere rol ter promotie kunnen vervullen. Binnen het curriculum zijn er mogelijkheden om de stage of minor of het afstuderen in het buitenland te doen. Het panel heeft echter wel signalen gekregen dat wegens de verplichte onderdelen van de opleiding en de OAT-voorbereiding een minor in het buitenland wel te volgen is maar dat de student hierdoor eigenlijk altijd studievertraging oploopt.

Het panel constateert dat de opleiding de keuze heeft gemaakt om de module Engels uit programma te halen. Het panel heeft zijn bedenkingen bij deze keuze, omdat in het werkveld Engels steeds meer de voertaal is. Ondersteunend hierbij zou een goede basis gericht op Business English zijn. Het panel is vooral benieuwd naar de evaluatie.

Studiebegeleiding

Tijdens de opleiding krijgen de studenten studiebegeleiding. Studiebegeleiding is onderdeel van de persoonlijk leiderschapslijn. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor de dedicated coaches. Zij begeleiden vaste studentgroepen en verzorgen wekelijks thematische lessen gericht op onder meer reflectie, studievaardigheden en metacognitieve leerstrategieën. Daarnaast voeren zij gedurende alle studie jaren één-op-één gesprekken met studenten.

Tijdens de meewerkstage in het derde jaar en de afstudeerstage in het vierde jaar is de begeleiding meer op maat ingericht. Studenten krijgen dan zowel een stage- of afstudeerbegeleider vanuit de opleiding als een praktijkbegeleider toegewezen.

Het panel constateert dat de studenten tijdens de opleiding adequate studiebegeleiding krijgen en de studenten zijn hier positief over.

Docenten

Aan de opleiding is een docententeam verbonden van 17,7 fte. Het docententeam is enthousiast en betrokken en het panel merkt dat de studenten echt centraal staan. De docenten staan voor de studenten en het programma. Van de docenten beschikt 75% over een masterdiploma. De overige docenten zijn in het bezit van een bachelordiploma. De opleiding beschikt over een mix van registeraccountants, master bedrijfseconomie, bedrijfskunde, taal en rechten. De docenten zijn didactisch onderlegd. Nieuwe docenten dienen uiterlijk in het tweede jaar van aanstelling hun onderwijsbevoegdheid (BDB-BKE) te behalen. Op het moment van schrijven beschikken alle docenten op twee na over de Basiskwalificatie Examinering (BKE). Deze twee zijn voornemens deze op de korte termijn te behalen. Eén docent volgt momenteel de senior kwalificatie examinering (SKE).

Door pensionering is het aantal registeraccountants (RA's) dat verbonden is aan de opleiding teruggelopen van 6 naar 4 RA's. Alle registeraccountants die aan de opleiding zijn verbonden hebben in de praktijk gewerkt. Voor de specifieke accountancyvakken geldt vanuit de opleiding een aanvullende eis dat deze docenten dienen te beschikken over actuele praktijkkennis. Voorafgaand aan het locatiebezoek ontving het panel overzichten van de kwalificaties van de docenten, maar miste daarbij een toelichting op hun expertise op het gebied van IT-audit, data-analyse, fraude en ethiek. Het panel benadrukt het belang van voldoende en blijvende beschikbaarheid van deze kwalificaties binnen het docententeam.

Docenten en ondersteuners krijgen voldoende mogelijkheden voor scholing. In het professionaliseringsplan heeft de opleiding vastgelegd waar behoefte aan is. Voor docenten is tien procent van de jaartaak gereserveerd voor scholingsactiviteiten. Zo hebben twee docenten een post-master Corporate Social Responsibility aan de Erasmus Universiteit afgerond en zijn twee docenten bezig met een didactische master (master Leren & Innoveren en de master Taalbewust Ontwikkelen).

Gelet op de ontwikkelingen in het werkveld wil het panel in overweging geven om ook te professionaliseren door middel van docentstages en/of partnerschappen om daarmee ook de opleiding te voeden. Voorbeelden van onderwerpen zouden actualiteiten kunnen zijn als IT-auditing en CSRD.

Voorzieningen

De opleiding is gehuisvest op een recentelijk vernieuwde verdieping waar ook de andere financiële opleidingen van de RBS zitten. Centraal op de verdieping bevindt zich het studieplein, het hart van de opleiding. Hier kunnen studenten zelfstandig of in kleine groepen werken of zelfs samen een spel spelen. De verdieping heeft een herkenbare uitstraling, waarbij de opleiding een eigen coulour locale heeft, zichtbaar in de aankleding van onder meer het studieplein, een lokaal en de docentenkamers. Dit draagt bij aan de identiteit en zichtbaarheid van de opleiding.

Het panel is van oordeel dat de voorzieningen de studenten voldoende ondersteunen in het leerproces. De softwareprogramma's waarmee de studenten leren werken zijn passend bij beroepspraktijk.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding bevindt zich in de afrondende fase van een omvangrijke curriculumherziening. Vanuit het principe van 'backwards design' is het programma zorgvuldig opgebouwd, met eindkwalificaties als uitgangspunt. De vertaling van leerresultaten naar leerdoelen is op overtuigende wijze uitgewerkt met behulp van Bloom's taxonomie en gedocumenteerd via dekkingsmatrices. Het panel constateert dat de CEA-eindtermen op heldere wijze zijn verwerkt in inhoud en opbouw van het programma.

Het didactisch model 'Next Business Education' vormt de basis van het onderwijsconcept, met nadruk op kleinschaligheid, binding, talentontwikkeling en actieve participatie. De sterke focus op persoonlijke begeleiding, formatief handelen en taalbewust onderwijs draagt bij aan een warm en ondersteunend leerklimaat, dat studenten als positief ervaren.

Het programma is opgebouwd rond vier verweven leerlijnen: de beroepsproductlijn, kennislijn, persoonlijk leiderschaplijn en de OAT-lijn. Het panel waardeert de duidelijke structuur en praktijkgerichte insteek van het curriculum. Projectmatig werken aan beroepsproducten wordt adequaat ondersteund door inhoudelijke modules. Het specialiseren op accountancy vanaf jaar één sluit aan bij de doelgroep.

De onderzoekscomponent is vanaf het eerste jaar geïntegreerd. Studenten voeren praktijkgerichte onderzoekopdrachten uit, waarbij methodisch handelen centraal staat. In latere jaren vindt verdieping plaats via stages en afstudeeropdrachten, vaak in samenwerking met het kenniscentrum. Het panel adviseert de opleiding om de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het lectoraat en het kenniscentrum binnen het programma verder te versterken. Internationalisering komt terug in activiteiten als International Business Weeks en buitenlandse stages, maar blijkt in de praktijk lastig inpasbaar door de voorbereiding op de OAT. Het schrappen van Engels roept vragen op, gezien het toenemende belang van Business English in het werkveld.

Het docententeam is inhoudelijk sterk, betrokken en studentgericht. De diversiteit in achtergrond (RA's, juristen, economen) en de focus op didactische professionalisering zijn positief.

De fysieke en digitale voorzieningen zijn passend en goed afgestemd op het onderwijsconcept. De vernieuwde leeromgeving draagt bij aan de herkenbaarheid en eigen identiteit van de opleiding. Software en ondersteunende middelen sluiten aan op de beroepspraktijk. Op basis van bovenstaande komt het panel voor standaard 2 (onderwijsleeromgeving) tot het oordeel 'voldoet'.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student. De examencommissie oefent haar wettelijke taken en bevoegdheden uit.

Bevindingen

Inrichting van het toetssysteem

In het toetsbeleid van de opleiding zijn twaalf uitgangspunten beschreven over de onderwerpen niveaubepaling, didactiek, kwaliteitszorg en organisatie. De opleiding werkt op basis van backward design bij opbouw en niveaubepaling van toetsing over de vier leerjaren. Hierbij stelt de opleiding eerst het niveau vast en gaat vervolgens terug in de opleiding om het onderwijs en de bijbehorende toetsing te laten aansluiten bij de eindkwalificaties. Binnen het toetsbeleid hanteert de opleiding didactische principes zoals formatief handelen ter voorbereiding op summatieve toetsing, een mix van toetsvormen die relevant zijn voor de beroepspraktijk en een toetsplanning die regelmatig studeren bevordert en uitstelgedrag tegengaat.

Toetsing speelt een sturende rol binnen het leerproces. In de eerste twee studiejaar bestaat de toetsing uit deelmetingen en eindtoetsen, waarmee het leerproces gespreid en gestructureerd wordt geëvalueerd. De opleiding hanteert een toetsbeleid met beperkte herkansingsmogelijkheden en ruimte voor compensatie, waarmee studenten worden gestimuleerd tot continue inzet en eigenaarschap over hun leerontwikkeling.

Het toetsbeleid is nader uitgewerkt in een toetsplan en toetsprogramma waarin de opleiding heeft verantwoord hoe de toetsing geconcretiseerd is in de opleiding over hoe de kwalificaties van de student gerealiseerd worden in samenhang met de CEA-eindtermen.

Toetsing binnen de opleiding

De curriculumcommissie brengt in het curriculumontwerp de leerdoelen samen met de competenties, het competentieniveau en de CEA-eisen. In het toetsplan en de dekkingsmatrices zijn voor elke cursus de toetsvorm en het toetsniveau opgenomen. De opleiding doet mee met de Overall toets Accountancy (OAT).

Binnen de opleiding worden toetsen ontwikkeld door de cursusbeheerder op basis van een toetsmatrix met leerdoelen en wegingen. Elke toets wordt vooraf gecontroleerd door een tweede lezer die zijn beoordeling vastlegt in een kwaliteitsborgingsformulier. Deze check vindt plaats vóór toetsing en wordt digitaal opgeslagen. Na afname corrigeren docenten de toetsen van hun eigen klas volgens het correctiemodel, waarbij kalibratie tussen docenten plaatsvindt. Studenten kunnen hun toets daarna inzien en de cursusbeheerder maakt een analyse van de resultaten, die gedeeld wordt met het docententeam. De informatie over toetsen is voor de studenten te vinden in de onderwijs- en examenregeling (OER), de cursushandleidingen en de toetsmatrices.

De opleiding maakt gebruik van een mix van toetsvormen. In de kennislijn bereiden studenten zich voor op de landelijke OAT-toets via individuele schriftelijke toetsen met open vragen; alleen bij Recht wordt gebruikgemaakt van meerkeuzevragen. Sinds de invoering van het nieuwe curriculum werkt de opleiding in de eerste twee studiejaar met deelmetingen en eindtoetsen. Een deelttoets bepaalt 25% van het eindcijfer. Op enkele cursussen na worden toetsen afgenomen in

de toetstoel 'ANS' in een beveiligde digitale toetsomgeving. Om de studeerbaarheid te verhogen, heeft de opleiding het aantal te maken herkansingen beperkt tot drie per jaar. Hier tegenover staat wel een compensatieregeling in de eerste twee studiejaar waarbij toetsen onder voorwaarden, zoals minimaal een cijfer van 4,5 en binnen één kennisgebied, gecompenseerd kunnen worden.

In de beroepsproductenlijn werken studenten in groepen aan praktijkgerichte opdrachten. Dit bestaat uit een verslag/rapport, gekoppeld aan een presentatie, eindgesprek of individueel assessment met individuele beoordeling. Bij projecten krijgen de studenten gedurende de onderwijsperiode wekelijks feedback. Projecten zijn alleen herkansbaar tijdens een onderwijsperiode. Binnen de persoonlijk leiderschapslijn levert de student vaak reflectieverslagen en presentaties als toetsproduct.

Het panel constateert dat de opleiding beschikt over een helder toetsbeleid, gebaseerd op valide uitgangspunten. Hoewel het panel aanvankelijk twijfels had bij de compensatieregeling, stelt het vast dat deze regeling duidelijke voorwaarden kent. Het panel begrijpt de opzet en beschouwt het uiteindelijk als een waardevol instrument. Ook studenten waarderen deze mogelijkheid en geven aan dat het bijdraagt aan de studeerbaarheid van de opleiding.

Borging

Aan de opleiding is een examencommissie verbonden die de toetsing binnen de opleiding borgt. De controle op de kwaliteit van de toetsen is door de examencommissie gedelegeerd naar de toetsborgingscommissie. Toetsen worden routierend beoordeeld op betrouwbaarheid, validiteit en transparantie. De toetsborgingscommissie beoordeelt of de toets aansluit bij de leer- en toetsdoelen, of een toetsmatrijs aanwezig is en of het gehanteerde beoordelingsmodel transparant en voldoende specifiek is. De toetsborgingscommissie rapporteert aan de examencommissie, direct aan de eerste lezer, aan de opleidingsmanager en via een managementrapport aan de directie.

Naast een controle van de toetsen heeft de examencommissie criteria opgesteld voor de examinatoren. Alle examinatoren dienen te beschikken over de 'Basiskwalificatie Examinering' (BKE). Voor het afnemen van mondelinge toetsen en competentiegerichte interviews hebben alle docenten een assessmenttraining gevolgd. Bijna alle docenten beschikken over de BKE. Twee docenten zijn bezig met BKE. De examencommissie waarborgt het eindniveau door jaarlijks een steekproefsgewijze controle te verrichten op de portfolio's. Het uiteindelijke besluit of iemand geslaagd is, neemt de examencommissie in een zogenoemde examenraadsvergadering waarin de commissie vaststelt of de studenten aan alle formele vereisten hebben voldaan en of de studenten diplomawaardig zijn.

Het panel constateert dat de examencommissie haar wettelijke taken zorgvuldig uitvoert en werkt volgens een heldere procedure. Er worden steekproeven van eindwerken genomen en examinatoren worden voorgedragen op basis van een passend profiel, waarbij minimaal BKE is vereist. Enkele leden van de examencommissie beschikken zelf over SKE. De controle op examenproducten is deels gedelegeerd aan de toetsborgingscommissie. Het panel constateert echter dat een deel van de controle in de praktijk niet is uitgevoerd, zoals blijkt uit het jaarverslag. Het panel benadrukt het belang van bewustwording binnen de commissie om volledige uitvoering van de taken te waarborgen en doet de aanbeveling om hier scherper op te zijn.

Kwaliteit van de toetsen

Het panel heeft een selectie van toetsen van verschillende momenten in de opleiding ingezien. Het panel stelt vast dat de toetsen van voldoende niveau zijn en de studenten hebben het panel laten weten dat via de modulehandleidingen duidelijk is waarop zij worden getoetst. Daarmee stelt het panel vast dat de toetsen ondersteunend zijn aan het leerproces van de studenten.

Afstudeerproces

Het afstudeerprogramma bestaat uit drie onderdelen in het vierde jaar, namelijk (1) het positief afleggen van de Overall toets Accountancy (OAT), (2) een assessment voor Fiscale dienstverlening² en (3) een afstudeerstage. De afstudeerstage is een stage van 18 weken bij een accountants- of administratiekantoor of een auditgerelateerd onderdeel van een organisatie. Doel van het afstudeerprogramma is vast te stellen of de student voldoende bekwaam is om op hbo-niveau te functioneren in taaksituaties die passend zijn voor een accountant.

Tijdens de afstudeerstage verricht de student werkzaamheden op één of meer van de volgende beroepstaken om zijn startbekwaamheid in de praktijk aan te tonen:

1. Controle (assurance)
2. Administratieve en fiscale dienstverlening
3. (Bedrijfseconomische) advisering

De student stelt op basis van de tijdens de afstudeerstage uitgevoerde werkzaamheden een portfolio op. Dit portfolio bestaat uit een vijftal STARR-verslagen over de uitgevoerde werkzaamheden en een reflectie op de ontwikkeling van de gedragscompetenties.

De afstudeercoördinator beoordeelt aan het begin van de afstudeerperiode de geschiktheid van de stageverlenende organisatie en wijst vervolgens een afstudeerbegeleider en een examiner toe.

Aan het einde van deze stageperiode wordt de student aan de hand van het portfolio en een competentiegericht interview (CGI) beoordeeld op de vier gedragskenmerken professionele houding, lerend en reflecterend, onderzoekend en ondernemend en communicatief. De gedragskenmerken zijn uitgewerkt in beoordelingscriteria. Voor een voldoende dient de student voor elke competentie afzonderlijk minimaal het cijfer 5,5 te behalen. Het eindresultaat is het gewogen gemiddelde van alle competenties. De afstudeer- en praktijkbegeleider geven onafhankelijk van elkaar een beoordeling en een examiner stelt uiteindelijk het eindoordeel over het portfolio vast. De afstudeer- en praktijkbegeleider hebben hierbij een adviserende stem.

Minimaal twee keer per jaar organiseert de afstudeercoördinator kalibratiesessies met de afstudeerbegeleiders. Tijdens deze sessies worden meerdere portfolio's beoordeeld en besproken. Uit de kalibratiesessies blijkt dat de beoordeling in de meeste gevallen dicht bij elkaar ligt. De opleiding kalibreert ook met andere Accountancy-opleidingen bij de jaarlijkse benchmarkbijeenkomst van G5-hogescholen. De examencommissie heeft vastgesteld dat de onderbouwing van de beoordeling over het algemeen voldoende is en dat de formulieren over het geheel zorgvuldig worden ingevuld. De examencommissie merkte tevens op dat er meerdere versies van de formulieren in omloop waren en hierop is direct actie ondernomen.

Het panel constateert dat het proces van afstuderen helder is vormgegeven. Tegelijkertijd viel op dat de onderbouwing van de beoordelingen niet altijd eenduidig is. Zo verschilt de invulling van de beoordelingsformulieren per student aanzienlijk: sommige examinatoren geven uitgebreide toelichting op hun oordeel, terwijl anderen juist beknopt of onvolledig zijn in hun toelichting. Het panel doet de aanbeveling om de transparantie in de onderbouwing van oordelen te vergroten en te zorgen voor meer uniformiteit in de wijze van vastleggen.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding hanteert een toetssysteem dat gebaseerd is op twaalf uitgangspunten omtrent niveaubepaling, didactiek, kwaliteitszorg en organisatie. Er wordt gebruikgemaakt van verschillende toetsvormen, waaronder deelmetingen, eindtoetsen, kennistoetsen, beroepsproducten en

² Met ingang van volgend studiejaar zal Fiscale dienstverlening verplaatst worden naar het derde studiejaar.

reflectieverslagen. Toetsing heeft een sturende rol in het leerproces en stimuleert studenten tot continue inzet en eigenaarschap. In de eerste twee studiejaar is er sprake van beperkte herkansingsmogelijkheden, met ruimte voor compensatie binnen duidelijke voorwaarden.

De borging van toetskwaliteit is belegd bij de examencommissie en de toetsborgingscommissie. Alle examinatoren beschikken over de BKE of zijn bezig deze te behalen. De examencommissie bewaakt het eindniveau via steekproeven. Het panel constateert dat procedures helder zijn, maar wijst op het belang van volledige uitvoering, aangezien volgens het jaarverslag niet alle controles zijn uitgevoerd. Het panel heeft toetsen ingezien en stelt vast dat deze van voldoende niveau zijn en goed aansluiten bij het leerproces. Studenten weten via handleidingen waarop zij worden getoetst.

Het afstuderen bestaat uit een landelijke toets (OAT), een assessment en een afstudeerstage. Het panel waardeert de duidelijke opzet van het afstudeerproces, maar merkt op dat de onderbouwing van beoordelingen niet eenduidig is. Het panel doet de aanbeveling om de transparantie in de onderbouwing van oordelen te vergroten en te zorgen voor meer uniformiteit in de wijze van vastleggen. Op basis van bovenstaande komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3 (toetsing).

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Afstudeerniveau

Het panel heeft 15 portfolio's bestudeerd en beoordeeld in combinatie met de beoordelingsformulieren die de opleiding heeft gebruikt. De portfolio's zijn overeenkomstig met de profilering van de opleiding. De portfolio's waarin de studenten reflecteren op de uitgevoerde beroepshandelingen met bepaalde complexiteit en zelfstandigheid, zijn volgens het panel over het algemeen van het niveau dat verwacht mag worden van een hbo-bachelor.

Zoals bij standaard 3 is aangegeven, ziet het panel ruimte voor verbetering als het gaat om de transparantie en navolgbaarheid in de totstandkoming van het eindoordeel. Bij één portfolio kwam het panel, door een niet-navolgbare beoordeling, tot een onvoldoende. Tijdens het auditgesprek heeft de opleiding een toelichting gegeven op de oordeelsvorming. Hoewel hier ook andere keuzes mogelijk waren, kon het panel het uiteindelijke oordeel billijken. In een ander eindwerk trof het panel teksten zonder bronvermelding aan, wat leidde tot vermoedens van plagiaat. De opleiding heeft aangegeven dat bij het inleveren van eindwerken standaard plagiaatcontrole plaatsvindt via Praktijmlink en dat deze wordt beoordeeld door de examinerator. Het panel adviseert om deze controle expliciet zichtbaar te maken op het beoordelingsformulier, zodat de beoordeling vollediger en beter traceerbaar wordt vastgelegd.

Op basis van de bestudeerde portfolio's en de toelichting tijdens het auditgesprek heeft het panel vertrouwen in de zorgvuldigheid van het beoordelingsproces. De kwaliteit van de eindwerken is voldoende geborgd en het panel stelt vast dat de studenten de beoogde leerresultaten behalen.

CEA-eindtermen

Het panel stelt vast dat de opleiding voldoet aan de vereiste om 140 EC toe te kennen aan de gezamenlijk vastgestelde CEA-eindtermen. Ook inhoudelijk zijn deze eindtermen voldoende geborgd binnen het programma. Het slagingspercentage fluctueert en ligt gemiddeld rond de 50-60%. Dit slagingspercentage duidt erop dat studenten hiermee voldoende worden voorbereid.

Functioneren in de praktijk

Tijdens het locatiebezoek heeft het panel gesproken met alumni en werkveldvertegenwoordigers. De alumni en het werkveld zijn tevreden over de opleiding. Een aantal werkveldvertegenwoordigers ziet wel meer mogelijkheden om de complexiteit van beroepstaken te verhogen voor een betere aansluiting van de beginnende beroepsoefenaar met de dagelijkse praktijk. Eén werkveldpartner zou graag meer kennis van fraude in de opleiding terugzien. Boekhouden blijft belangrijk volgens het werkveld. Data-analyse is volgens het werkveld voor de toekomst essentieel en daarom belangrijk om nu al in voldoende mate in de opleiding te verwerken. Het lectoraat was bij de gesproken werkveldpartijen niet bekend. Het panel constateert dat de alumni en het werkveld, op een aantal suggesties na, positief zijn over het niveau van de opleiding.

Weging en Oordeel: voldoet

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de eindwerken als voldoende en stelt vast dat studenten de beoogde leerresultaten behalen. De beoordeelde eindwerken zijn over het algemeen van het

niveau dat van een hbo-bachelor verwacht mag worden. De portfolio's sluiten aan bij het profiel van de opleiding en tonen voldoende complexiteit en zelfstandigheid in de beroepshandelingen. Het panel had bij één portfolio vragen bij de cijferonderbouwing en bij een ander eindwerk vragen over bronvermelding. De opleiding heeft hierop toelichting gegeven. Zo voert zij standaard een plagiaatcontrole uit. Het panel adviseert om deze controle zichtbaar te maken op het beoordelingsformulier.

De opleiding voldoet aan de vereisten van de CEA-eindtermen, zowel qua inhoud als omvang (140 EC). Het gemiddelde slagingspercentage van de OAT ligt tussen de 50-60%, wat erop wijst dat studenten voldoende worden voorbereid op het afstuderen.

Het afnemend werkveld is tevreden over het niveau van de afgestudeerden. Alumni bevestigen dat de opleiding goed aansluit bij hun beroepspraktijk. Op basis hiervan komt het panel voor standaard 4 (gerealiseerde leerresultaten) tot het oordeel 'voldoet'.

5. EINDOORDEEL

Het panel heeft een opleiding aangetroffen waar de afgelopen jaren veel tijd is besteed aan de doorontwikkeling van het curriculum. De opleiding toont zich bewust van de actuele ontwikkelingen en uitdagingen binnen het werkveld en weet hier op een passende manier op in te spelen. Het docententeam is enthousiast, betrokken en vakbekwaam. Studenten zijn tevreden over de opleiding en ervaren een sterke koppeling met de beroepspraktijk in een kleinschalige opleiding. Het panel wil de opleiding meegeven voldoende aandacht te blijven houden voor de onderdelen Controle/Audit.

Op basis van de standaarden en de weging volgens de beslisregels van de NVAO en CEA, komt het panel tot het eindoordeel **'positief'**.

6. AANBEVELINGEN

Het panel komt tot de volgende aanbevelingen:

- Het panel constateert op basis van het jaarverslag dat een deel van de controle van toetsen door de toetsborgingscommissie niet is uitgevoerd. Het panel benadrukt het belang van bewustwording binnen de commissie om volledige uitvoering van de taken te waarborgen en doet de aanbeveling om hier scherper op te zijn (standaard 3).
- Het panel waardeert de duidelijke opzet van het afstudeerproces, maar merkt op dat de onderbouwing van beoordelingen niet eenduidig is. Het panel doet de aanbeveling om de transparantie in de onderbouwing van oordelen te vergroten en te zorgen voor meer uniformiteit in de wijze van vastleggen.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Rotterdam hbo-bacheloropleiding Accountancy voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels**

Auditprogramma opleidingsbeoordeling t.b.v. bacheloropleiding Accountancy – Hogeschool Rotterdam – 8 april 2025

Tijd	Overleg	Overlegdeelnemers
8.30 – 09.00	Inloop/ ontvangst panel	Directie, Onderwijsmanager, projectteam
9.00 – 9.30	Intern overleg	Panel
9.30– 10.30	Dialogoog met werkveld en alumni	Alumni 1 Alumni 2 Alumni 3 Werkveld 1 Werkveld 2 Werkveld 3 Werkveld 4
10.30- 10.45	Intern overleg	Panel
10.45-11.45	Gesprek studenten	Jaar 1 (2x) Jaar 2 (2x) Jaar 3 (2x) Jaar 4 (2x) Studentlid OC
11.45– 12.00	Intern Overleg	Panel
12.00 – 12.45	Markt	Opleiding, panel
12.45 – 13.30	Lunch + Intern overleg	Panel
13.30– 14.30	Gesprek docenten	Totaal 8 docenten. Taken o.a. OC, cuco, kenniscentrum, Stage- en jaarcoördinatoren, examinatoren, Vz beroepenveldcommissie/hoofddocent
14.30 – 14.45	Intern overleg	Panel
14.45 – 15.30	Commissies en coördinatoren	Examencommissie, Toets borging commissie, Afstudeercoördinator
15.30– 16.00	Management	Instituutsdirecteur, Onderwijsmanager
16.00 - 16.30	Intern overleg	Panel
16.30– 17.00	Terugkoppeling door panel	Directie, management en opleidingsteam

NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (inwerkingtreding 1 april 2024). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving in totaal *nul* reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen de deelpanels is geborgd door de overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland', (2024).

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één opleidingscode (ISAT) wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Opleidingsbeoordeling instelling met erkenning ITK

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren. Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
 - Online zelfevaluatierapport op SharePoint
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
 - Landelijk Opleidingsprofiel Accountancy 2017
- Beleidsdocumenten
 - Beleidsvisie HRBS op Praktijkgericht Onderzoek (PGO) HRBS en KCBI 2022
 - Impactagenda RBS 2024
 - Next Business Education december 2023
 - Position paper september 2020
 - Sectorplan HEO; Samen waarde creëren voor brede welvaart; Change Agents met impact
 - Strategische agenda 2023-2028 samenvatting
 - Strategische agenda 2023-2028
 - Verkenningrapport HEO met regie naar verantwoordelijkheid VH september 2021
 - Visuele Samenhang RBS 13022024-03
- Schematisch programmaoverzicht.
 - RBS AC Literatuurlijsten 2023-2024
 - RBS AC Literatuurlijsten 2024-2025
 - CEA Dekkingsmatrix
 - CEA termen gekoppeld aan ECTS en uren per module
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
 - RBS AC Afstudeergids Accountancy - Verdiepende afstudeerstage jan 2024
 - RBS AC Aanmeldingsformulier 2024-2025
 - RBS AC Afstudeergids Accountancy - Verdiepende afstudeerstage 2024-2025
 - RBS AC Beoordelingsformulier Portfolio 2024-2025
 - RBS AC Cijferformulier verdiepende afstudeerstage 2024-2025
 - RBS AC Model Afstudeerovereenkomst 2024-2025
 - RBS AC Jaarrapportage Afstuderen 2023-2024
 - 2. Voorbereiding stage 2 - Stageovereenkomst
 - beoordelingsformulier eindpresentatie
 - Beoordelingsformulier meewerkstage AC_bedrijfs begeleider versie 1
 - Beoordelingsformulier meewerkstage AC_stage begeleider versie 1
 - Format werkzaamheden verantwoording
 - Praktijklink handleiding
 - Stagegids AC 2024-2025
 - tussentijds feedback formulier
 - Voorbeelden werkzaamheden stage jaar 3 Controlepraktijk
 - Voorbeelden werkzaamheden stage jaar 3 Samenstelpraktijk
 - Uitkomsten onderzoeken: 100 dagen onderzoek, cursusevaluaties, eerdere visitaties en monitors, HBO monitor, NSE.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
 - RBS Hogeschoolgids Bachelor2024-2025
 - RBS Hogeschoolgids-Bachelor 2023-2024
- Overzicht van het ingezette personeel
 - Teamsamenstelling Accountancy 2024-2025
 - RBS AC Werkbelevingsonderzoek Infographic 2024
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
 - (H)RBS Examencommissie Jaarverslag 2022-2023

- RBS Examencommissie Jaarverslag 2023-2024
- RBS AC Jaarverslag Opleidingscommissie 2022
- RBS AC Jaarverslag Opleidingscommissie 2023
- RBS AC Opleidingsjaarplan 2023 Onepager
- RBS AC Opleidingsjaarplan 2023
- RBS AC Opleidingsjaarplan 2024
- RBS AC Opleidingsjaarplan 2025 CONCEPT
- RBS Rapportage Toetsborgingscommissie Toetskwaliteit 2022-2023
- RBS Rapportage Toetsborgingscommissie Toetskwaliteit 2023-2024
- RBS AC Werkveldcommissie notulen 12 november 2024
- RBS AC Werkveldcommissie notulen 4 juni 2024
- Verslagen curriculumcommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
 - RBS AC Toetsplan 2024-2025
 - RBS Toetsbeleid 2023
 - OAT (inclusief analyse slagingspercentage)
 - Toetsen: OA, CLR, EV, PID
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.
 - Cursusmaterialen: Administratie organisatie, onderzoeksvaardigheden, data-analyse, duurzaamheid nieuwe economie, verdieping VPB en IB

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV

Panelsamenstelling

Op 10 maart 2025 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Accountancy van Hogeschool Rotterdam, onder het nummer PA-2258. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Accountancy groep 2
----------------------	-------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Mw. drs. R. Pereboom	Voorzitter	Docent International Business in de BBA opleiding van Avans Hogeschool
Dhr. dr. E.J.H.J. Mantelaers RA AA CFE CISA C CISO	Lid	Bijzonder lector Future-proof Auditor bij Zuyd Hogeschool en partner bij RSM Accountants
Dhr. Ö. Erhotamis MSc RA	Lid	Docent Accountancy aan de Hogeschool Utrecht en werkzaam bij Prorail. Was werkzaam als manager in de audit- en assurancepraktijk van PwC Accountants
Dhr. J. Besseling	Studentlid	Voltijdse hbo-bacheloropleiding Accountancy aan de Hogeschool van Amsterdam

Dhr. drs. B.R. Reijken CMC	Secretaris	Senior adviseur bij Hobéon en getraind NVAO-secretaris
----------------------------	------------	--

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com